

พิพิธภัณฑ์ศูนย์ถ่านหินลิกไนต์ศึกษา (เหมืองแม่เมาะ)
เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว

Mae Moh Mine Museum

บทความ : เพลง พิพิธภัณฑสถานลิกไนต์ศึกษา เหมืองแม่เมาะ

วันที่ 16 เมษายน 2564

Part3.กฟผ.แม่เมาะ ดำเนินการอย่างไร กับซากดึกดำบรรพ์ กับพ.ร.บ. หรือกฎหมาย

สวัสดีจ้าแฟนเพจ กลับมาพบกันอีกครั้งกับสาระดีๆเล่าสู่กันฟัง สำหรับPart นี้ แอดมินนำสาระดีๆเกี่ยวกับ พ.ร.บ.คุ้มครองซากดึกดำบรรพ์ และการดำเนินงานของ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.แม่เมาะ) หลังจากค้นพบซากดึกดำบรรพ์ มาเล่าให้แฟนเพจฟังจ้า

จากPartแรกๆ เราพอทราบกันในเรื่องของฟอสซิล หรือ ซากดึกดำบรรพ์ กันมาบ้างแล้ว และเรารู้หรือไม่ว่า ฟอสซิล หรือ ซากดึกดำบรรพ์เหล่านี้ มีกฎหมายคุ้มครองด้วยน้ำทุกคน????

ซึ่งสมัยก่อนซากดึกดำบรรพ์ยังไม่มีกฎหมายควบคุม จึงทำให้เกิดการขุดค้นและนำไปใช้เพื่อประโยชน์ทางการค้า เพื่อไม่ให้เกิดการถูกทำลาย เกิดการสูญเสียชีวิต จึงมีกฎหมายคุ้มครองซากดึกดำบรรพ์เกิดขึ้น โดยพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช (รัชกาลที่9) เห็นว่า ซากดึกดำบรรพ์เป็นสมบัติของชาติ เพื่อไม่ให้เกิดการลักลอบขุดค้น นำไปใช้เพื่อประโยชน์ทางการค้าและก่อให้เกิดการถูกทำลายหรือเกิดการสูญเสียชีวิตของซากดึกดำบรรพ์อีกนั่นเอง จึงเป็นพระราชบัญญัติคุ้มครองซากดึกดำบรรพ์ ซึ่งพระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอีกด้วยนะ แอดจึงขอที่จะหยิบยกหัวข้อหลักๆที่สำคัญๆมาอธิบายและพูดละกันนะจ๊ะ

พ.ร.บ.คุ้มครองซากดึกดำบรรพ์ มีทั้งหมด 54 มาตรา 7 หมวด และ 1 บทเฉพาะกาล
พ.ร.บ.คุ้มครองซากดึกดำบรรพ์ มาจากคำว่า “พระราชบัญญัติคุ้มครองซากดึกดำบรรพ์ พ.ศ. ๒๕๕๑”

“ซากดึกดำบรรพ์” หมายความว่า ซากหรือร่องรอยของสิ่งมีชีวิตในสมัยดึกดำบรรพ์ที่อยู่ในชั้นเปลือกโลก หรือที่หลุดหรือที่นำออกมาจากชั้นเปลือกโลก ทั้งนี้ ไม่รวมถึงโบราณวัตถุตามกฎหมายว่าด้วยโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ

“แหล่งซากดึกดำบรรพ์ ” หมายความว่า บริเวณที่เคยค้นพบหรือเคยมีซากดึกดำบรรพ์

“โบราณวัตถุ” หมายความว่า สงหากรรมทรัพย์ที่เป็นของโบราณไม่ว่าจะเป็นสิ่งประดิษฐ์หรือเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ หรือที่เป็นส่วนใดส่วนหนึ่งของโบราณสถาน ซากมนุษย์ หรือซากสัตว์ ซึ่งโดยอายุ หรือโดยลักษณะแห่งการประดิษฐ์หรือโดยหลักฐานเกี่ยวกับประวัติของสงหากรรมทรัพย์นั้นเป็นประโยชน์ในทางศิลปะ ประวัติศาสตร์ หรือโบราณคดี

ซึ่งการดำเนินงานของ กฟผ.แม่เมาะ คือ การผลิตกระแสไฟฟ้า ซึ่งเชื้อเพลิงที่นำมาใช้ผลิตกระแสไฟฟ้านั้นก็คือ ถ่านหินลิกไนต์ ที่อยู่ในบริเวณบ่อเหมืองแม่เมาะนั่นเอง การดำเนินงานในการนำถ่านหินขึ้นมาใช้นั้นมักขุดค้นพบซากดึกดำบรรพ์ หรือ ร่องรอยของสิ่งมีชีวิตในสมัยดึกดำบรรพ์ และทาง กฟผ.แม่เมาะ ได้ปฏิบัติและทำตามกฎหมาย พ.ร.บ.คุ้มครองซากดึกดำบรรพ์ ซึ่งมีการดำเนินการตามขั้นตอนโดยการแจ้งไปทางกองธรณีวิทยา เหมืองแม่เมาะ เพื่อเข้ามาทำการตรวจสอบและเก็บข้อมูลบันทึกในเบื้องต้นพร้อมกับการแจ้งข้อมูลให้กับกรมทรัพยากรธรณี เขต 1 ลำปาง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเข้ามาตรวจสอบ จากนั้นทางกรมทรัพยากรธรณี จะทำการอนุรักษ์ตัวอย่างทุกชิ้นของซากดึกดำบรรพ์ ไปอนุรักษ์ในห้องปฏิบัติการและเตรียมศึกษาวิจัยเพื่อระบุสายพันธุ์ เพื่อเตรียมจัดทำฐานข้อมูลเพื่อการจัดขึ้นทะเบียนให้ถูกต้องตามกฎหมาย พ.ร.บ.คุ้มครองซากดึกดำบรรพ์ ที่ระบุไว้อีกด้วย และได้จัดทำ โมเดล ของซากดึกดำบรรพ์ หลังการขึ้นทะเบียนมาจัดแสดงไว้ในพิพิธภัณฑสถานลิกไนต์ศึกษา ซึ่งอยู่ในความดูแลของ กฟผ.แม่เมาะ ส่วนซากดึกดำบรรพ์ของจริงทางกรมทรัพยากรธรณีจะเป็นผู้เก็บรักษา หรือ อนุรักษ์ไว้

แม้จะเป็นเพียง โมเดล จำลองซากดึกดำบรรพ์ ที่จัดแสดงไว้ในพิพิธภัณฑสถานของ กฟผ.แม่เมาะ ก็จำเป็นต้องมีใบอนุญาตในการนำมาจัดแสดงเพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายและ พ.ร.บ. ที่กำหนดไว้ ซึ่งจัดอยู่ในหมวด 4 มาตรา 27-29 เรื่อง ศูนย์ศึกษาวิจัยซากดึกดำบรรพ์ สถานที่จัดแสดงซากดึกดำบรรพ์และพิพิธภัณฑสถานธรณีวิทยา